

WEDEROPBOUW – POST '65 ARCHITECTUUR IN ZAA NSTAD

Dit document is een beeldverslag van een voorlopige selectie uit een eerste globale inventarisatie van 'Wederopbouw en Post '65' architectuur in Zaanstad.

De Werderopbouw periode wordt in de architectuur beschrijvingen begrensd door de jaren 1940 – 1965. Al tijdens de Tweede Wereldoorlog, en in de jaren erna, werd onder centrale regie van de overheid het land 'wederopgebouwd'. Het was een periode van schaarste, maar ook van optimisme en vernieuwing.

De grote opgaven waren herstel en groei van de economie, de verbetering van de landbouwproductie en voedselvoorziening en het opheffen van de woningnood en de herinrichting van de steden. Een groot deel van Nederland is in de wederopbouwperiode opnieuw ingericht. Voorbeeld wijken zijn o.a. de Bomenbuurt en de Verzetsheldenbuurt in Zaandam, de Bloemenbuurt in Wormerveer en Nieuw West in Krommenie.

Post 65 beslaat het tijdvak vanaf 1965 tot 1990. Deze periode wordt o.a. gekenmerkt door een ongekenkende bouwproductie. Een kwart van de huidige woningvoorraad is gebouwd in deze periode. Kenmerkend voor de woningbouw in de jaren zeventig is het streven naar veelvormigheid in woning-en buurtontwerpen, als reactie op de repetitieve gestempelde stedenbouw in de voorgaande periode, zoals in Poelburg, Peldersveld en Hoornseveld. Dit leidde tot een geheel nieuwe typologie: de woonerven en de zogenaamde bloemkoolwijken. Westerkoog is daarvan een mooi voorbeeld.

Na de crisis in 1979 keert het grid in de stedenbouw terug en worden de woonwijken eenvoudiger van opzet met als sprekend voorbeeld de Westerwatering.

Een gelijktijdige ontwikkeling is de opkomst van de Stadsvernieuwing, het herstel van stadscentra en oude wijken, als tegenbeweging van de grootschalige saneringsplannen uit de jaren vijftig en het begin van de jaren zestig. De LUM verdween uit het dorp Krommenie, in Zaandam kreeg het Zaanoeverproject vorm.

In de architectuur komt aan het eind van de jaren zestig ruimte voor speelsheid en fantasie, zoals de experimentele paalwoningen in Plan Donker. Maar ook het Kloosterven en Land van Middelhoven in Zaandam horen hierbij.

De leefomgeving met al zijn tijdslagen biedt eenieder de kans om kennis te maken met onze rijke geschiedenis, cultuur en gemeenschapsleven. Het zou daarom mooi zijn als we van de Wederopbouw en de periode direct daarna een aantal beeldbepalende objecten in hun context kunnen behouden.

Deze inventarisatie is opgemaakt door:
Cees Hooyschuur
Paul Carree
Cees Kingma

Inhoudsopgave deel 1 – Wederopbouw

- Een HALSCHOOL in de Wibautstraat
- Zaanlands Lyceum – Zaandam, Vincent van Goghweg 42
- Wormerveer – Ruijsdaelkade architecten: G. Husslage en Z. Gulden
- Zaandam cluster woningen: Frans Halsstraat, Hobbemastraat en Provincialeweg
- Duyvis laboratorium
- Duplex woningen aan de Kepplerstraat
- Joh. Vermeerkade 13, Wormerveer
- Museumlaan 54, Koog aan de Zaan

Bedreigde panden

- De St. Jozefkerk, een gesamtwerk in het Kogerveld, aan de oevers van de Noorder Valdeursloot
- PEN/PWN Kantoor, Industrieweg Wormerveer
- Wethouder Jan Blankenschool, Krommenie. Populierenlaan
- Beatrixflat – Nieuwe Dam (Peperstraat), Zaandam

Samengesteld door Cees Kingma
Februari 2020 – Almancil/Portugal

Een HALSCHOOL in de Wibautstraat

Zaandam - Wibautstraat – Dr. Albert Schweitzerschool – Datering voorstelling: 17 januari 1958

Zaandam Wibautstraat Dr. Albert Schweitzerschool bijna afgebouwd. De gemeente architect G.M.G. Bakker heeft gestreefd naar licht en lucht in de school, door veel glazen wanden te plaatsen. De verlichting in de hal bestaat uit fruitlantaarn-armaturen. De panelen zijn van Azeliahout. Bouwbedrijf "De Zaan" heeft het gebouwd. Voor de nieuwe school wilde het gemeentebestuur van Zaandam een beeld, "kop" van Albert Schweitzer. Beeldhouwer Pieter de Monchij uit Amsterdam, had een fraai beeld. Dit beeld werd enige tijd geleden bij Arti tentoongesteld. Er werd tussen de gemeente Zaandam en de beeldhouwer een aanvaardbare prijs vastgesteld voor de markante kop van Schweitzer. Helaas geld gebrek verhinderde de gemeente Zaandam toch van de koop af te zien. (Zaanlander 22-1-1958).

Datering voorstelling: 5 augustus 2019

Typhoon donderdag 18 nov 1954

Lokalen met werkhoek

Heel nieuw type school aan Wibautstraat ***Hal met plaats voor 300 personen***

ZAANDAM. Aan de Wibautstraat, halverwege de brug over de Hanenpadsloot en de P. J. Troelstralaan, zal binnenkort, onder architectuur van Gem. Werken, een lagere school verrijzen, die alsdan enig is in Nederland. Zaandam, dat op het gebied van scholenbouw in ruime kring de aandacht trekt (Wilhelminaschool, ds. Lindenboomschool, beide U.L.O.'s enz.) heeft hiervoor speciale toestemming ontvangen van de minister van O. K. en W., daar het experiment meer bouwvolume vraagt, namelijk 80 M2 per lokaal inplaats van 56 M2. Om de bouwkosten niet naar verhouding hoger te doen zijn, heeft men een sobere materiaal-keus nagestreefd.

De school krijgt acht lokalen (in twee verdiepingen) alsmede een gymnastieklokaal. Zij komt te staan aan de Oostzijde van de Wibautstraat, dus aan de kant van de Gouw.

De lokalen zijn in de vorm van een H geprojecteerd rond een grote hal, die plaats kan bieden aan 300 personen. De afmetingen zijn 25x9 meter. Op de eerste verdieping zal zich een balustrade bevinden. Het is duidelijk dat een zo ruime hal mede kan dienen voor allerlei wijkgebeurtenissen (bijeenkomsten enz.).

Het bijzondere van de inrichting schuilt echter vooral in de lokalen, die bijzonder groot zijn (80 M2). Behalve de eigenlijke lesruimte is er namelijk een taaknis, een werkhoek dus. Dwars ventilatie, op zodanige hoogte, dat de leerlingen geen enkele hinder van tocht ondervinden, zal bedorven lucht afvoeren en frisse aanvoeren.

Met dit experiment wordt de normaal toegestane inhoud met 50°/o overschreden. Toch zal de inrichting door architectonische versobering maar f 60.000 duurder zijn dan gewoonlijk (totaal ongeveer f 375.000). Per M3 is deze bouwwijze dus goedkoper. De school wordt de grootste lagere school van de stad. Zij kan plaats bieden aan 384 leerlingen.

Typhoon donderdag 4 okt 1956

Bouw halschool aan Wibautstraat staat voor de deur ***Ook heiwerk voor gymlokaal dat nog niet mag worden gebouwd***

Zaandam. N.V. Aannemings Mij. De Zaan te Zaandam, die onder directie staat van de heren G. C. en H. Th. de Swart, heeft ten oosten van de Wibautstraat een werkkeet gezet als teken, dat binnenkort de werkzaamheden aan de openbare lagere halschool gaan beginnen. Het bedrijf kreeg enige tijd geleden opdracht van het gemeentebestuur de school te bouwen.

Voor de fundering zijn ongeveer 300 palen nodig; het heiwerk zal zich ook uitstrekken tot de onderbouw voor een gymnastieklokaal, dat echter, wegens het ontbreken van een bouwvergunning, pas in de toekomst mag worden verwezenlijkt.

De halschool wordt een school met acht klassen en zonder gangen. Een hal van 25 bij 9,50 m., aan de frontzijde — naar de Wibautstraat gekeerd en zo goed als geheel uit glas bestaande — zal het centrum van het gebouw zijn.

Ter weerszijden van de hal, die in het verlengde van de straat zal staan, komen haaks de lokalen, vier aan elke zijde, twee op elkaar gebouwd. Deze lokalen springen naar voren en naar achteren enige meters uit. De totale frontbreedte, hal én lokalen, zal 45 m. zijn.

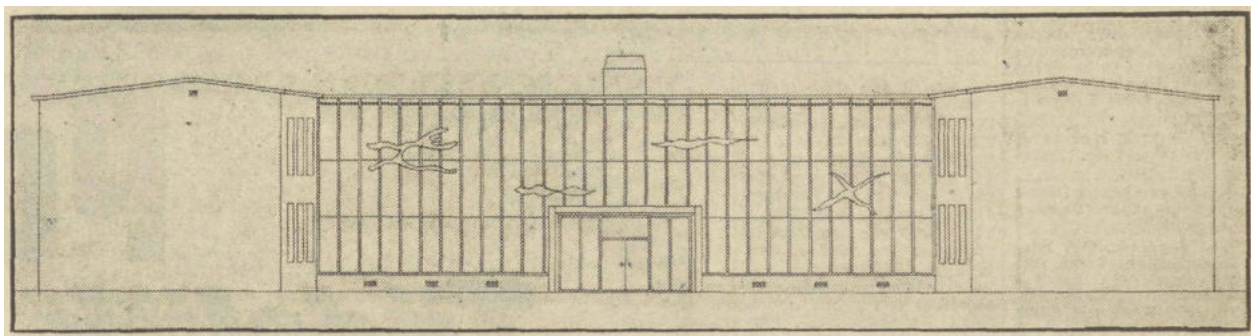
Van boven gezien doet het geheel denken aan de T-balk, zij het dat aan de voet van deze balk de situatie eender is als boven.

Achter de school en daaraan vastgebouwd komt een uitbouw waarin — onder — plaats zal zijn voor was- en kleedgelegenheden: hoofdzakelijk voor het gymlokaal, dat men nog niet kan bouwen. Boven deze uitbouw komt de kamer van de hoofdonderwijzer.

Als het gymlokaal te zijner tijd zal zijn aangebouwd dan strekt de school zich uit van Wibautstraat tot Sparresraat.

Hal kan voor vele zaken dienen

In de hal, die aan de voorzijde 7.50 en aan de achterzijde 5 m hoog is — schuinaflopemd dak dus — komt op halve hoogte langs de wanden een galerij waarlangs de leerlingen van de hooggelegen klassen hun lokalen en de hoofdonderwijzer de werkkamer kunnen bereiken. Desgevraagd deelde de heer M. J. Hille, wethouder van onderwijs, ons mede, dat de hal een in Zaandam nog niet bekende functie krijgt. Deze grote ruimte kan worden gebruikt om 's morgens gemeenschappelijk de school te beginnen. Voorts zal er plaats zijn voor ouderbijeenkomsten, die nu veelal in gymnastieklokalen moeten worden gehouden; leerlingen kunnen in deze hal bijeenkomen voor recreatieve doeleinden. De mogelijkheden zijn zeer vele. In Engeland, aldus de heer Hille. waar halscholen vrij veelvuldig voorkomen, gebruiken de leerlingen er zelfs hun maaltijden in.

Zaanlands Lyceum – Zaandam, Vincent van Goghweg 42

Datum foto: 10 juli 2019

Het Zaanlands Lyceum is een openbare middelbare school dichtbij het centrum van Zaandam. De school verzorgt onderwijs op havo-, atheneum- en gymnasiumniveau.

Het Zaanlands Lyceum is een openbare school. Het lyceum maakt deel uit van de stichting OVO Zaanstad: Openbaar Voortgezet Onderwijs Zaanstad

Het gebouw is in een T-vorm gebouwd en heeft 3 vleugels, die respectievelijk Oost, Zuid en West worden genoemd.

De (voormalige) aan het schoolgebouw vast gebouwde aula deed van 1970 tot en met 1997 eveneens dienst als het plaatselijk theater De Speeldoos. Het had daartoe tevens eigen toegangsdeuren, maar de garderobe van het theater werd gedeeld met het schoolcomplex. Het gebouw werd ontworpen door (Gerrit) Bakker, gemeente-architect van Zaandam

Gemeentearchief Zaanstad. Datering 1962

De hoofdingang van het complex heeft een opmerkelijk verbouwing ondergaan nadat het theater De Speeldoos in 2000 werd losgekoppeld van het Zaanlands Lyceum.

Vincent van Goghweg 42 in 1968 in aanbouw aula-concertgebouw "De Speeldoos" en het Zaanlands Lyceum. Theater 'De Speeldoos', geopend op 2 januari 1970 na een bouwperiode van 3 jaar. De officiële opening geschiedde door mr. F.J. Kranenburg, commissaris van de Koningin in Noord-Holland, door het mechanisme van een speeldoos in werking te stellen. Er was muziek van het Radio Promenade Orkest o.l.v. Jan Schaap.

Het gebouw is ontworpen door Stadsarchitect de heer G.M.G. Bakker.

Datering voorstelling: 1968

De ligging buiten het stadscentrum, onvoldoende technische outillage wegens het ontbreken van een zogenoemde toneeltoren, gebrek aan kleinere zaalruimten in hetzelfde gebouw en de weinig gelukkig gebleken combinatie aula-schouwburg, leidden tot plannen voor een geheel nieuw te bouwen theater in het centrum van Zaandam.

De Speeldoos, ook gebouwd onder architectuur van Gerard Bakker als noordelijke vleugel van het Zaanlands Lyceum, diende ook als aula van deze scholengemeenschap.

Gemeente-architect Gerrit Bakker

Amsterdam, 26 augustus 1914 - Zaandam, 10 december 1984

Gerardus Maria George (Gerrit) Bakker, gemeente-architect van Zaandam, stedenbouwkundige, kwam in 1950 in dienst van de gemeente Zaandam als technisch ambtenaar. Kort nadien werd hij benoemd tot gemeente-architect, in 1957 tot stedenbouwkundige. Als zodanig is hij ook zeer kort, tot zijn pensionering, oktober 1974, in functie geweest bij Zaanstad. Door zijn inbreng bij de vormgeving van oostelijk Zaandam en als ontwerper van verschillende gebouwen heeft Bakker een bijdrage geleverd aan de meer stedelijke ontwikkeling. Door hem ontworpen gebouwen zijn onder meer:

- De Albert Schweitzerschool, Wibautstraat Zaandam
- Mavo Groen van Prinsterer/De Bark, Provincialeweg 302, 1506 Zaandam
- De Speeldoos, Vincent van Goghweg 42, 1506 JD Zaandam
- De Wilhelminaschool, Kepplerstraat, Zaandam
- De Juliana van Stolbergschool, Nicolaes Maesstraat 2, Zaandam
- Zaanlands Lyceum, Vincent van Goghweg 42, Zaandam

Bij een in 1988 gehouden enquête beoordeelde een meerderheid dit laatste gebouw als het mooiste van Zaanstad.

Het houten koopmanshuis Het Jagershuis afkomstig van het Zaandamse Jagerspad werd begin jaren zestig gedomonteerd na eerste uitvoerig te zijn opgemeten, getekend en gefotografeerd. Onder Bakker's leiding werd het opgebouwd en gerestaureerd op de Zaanse Schans. Het uit 1623 daterende Jagershuis bevindt zich nu aan het Zeilenmakerspad 2.

Bron: ZaanWiki

Datum foto's: 10 juli 2019

VELSEN ZOEKT EEN „SCHOOLVOORBEELD“ Zaandam's scholenarchitectuur blinkt uit door eenvoud en schoonheid

Architect Bakker gaf de stad vijf prachtige nieuwe gebouwen

ZAANDAMS GEMEENTE-ARCHITECT, de heer G. M. G. Bakker, heeft ergens in de zuidoostelijke nieuwbouw van zijn stad naast een bruingeteerde houtschuur een droom van een lagere school neergezet. Niet alleen qua uiterlijk en interieur, maar ook wat de „bewoners" betreft, want hier scholen samen de Christelijke kinderen in de rechtervleugel en de „openbare" spruiten — uiteraard in het linker gedeelte. Gemeentewerken, die dit luchtige complex bouwde, heeft er al heel wat mensen heengesjouwd, want deze „Wilhelminaschool" is inderdaad in alle opzichten een voorbeeld van moderne scholenbouw, waarvoor wat meer grond nodig was dan voor de behuizingen of fabriekachtige bouwsels, die men elders voor scholen poogt te laten doorgaan, maar waar aan de andere kant dit geslacht en vele komende hun plezier aan kunnen beleven.

Daarmee is Zaandam allerminst uitgepraat op het stuk van nieuwe, frisse scholen, want dit in wezen echt niet zo mooie stadje met zijn fabrieken wat ordeloos door de woonwijken gestrooid, zijn tekort aan openbaar groen en zijn moeilijke ligging tussen de polders en de spoorlijn naar Uitgeest, kan op vijf gemeentelijke scholen wijzen, die er zijn mogen. Die model mogen staan voor wat Nederland zijn jeugd denkt aan te bieden in de jaren, dat spel en ernst dooreen plegen te lopen en die bijvoorbeeld opzienbarend afsteken, bij

*H. Gerhardstraat te Zaandam Wilhelminaschool -
Datering 19 augustus 1953*

wat men in Velsen de afgelopen jaren heeft gemeend te moeten neerzetten aan scholen.

De combinatie van twee levensrichtingen is niet vreemd in het Zaandamse onderwijs. De TJLO, een ander fraai staal van geslaagde architectuur, eveneens van dezelfde architect Bakker en eveneens in den beginne wel eens wat omstreden maar thans hogelijk geprezen, is er het tweede exemplaar van.

Ook in dit ruime, zonnige gebouw, dat te vinden is ten noorden van de spoorlijn tussen Zaandam en Hoorn, gaan het openbaar en het christelijk onderwijs broederlijk samen onder één mooi dak en men bouwde op die manier voor f 489.000 (in 1955 dan altijd) een

royale ULO met 18 lokalen, waar later ten koste van f 137.000 nog eens een pronkje van een gymlokaal bij kwam.

Zon

Het is architectonisch een heel andere school dan de dubbele lagere school van zopas, maar ook deze is mooi en degelijk, licht en zonnig. Té zonnig, naar sommige leraren in het begin vonden, waaruit blijkt, dat er ook wel weerstanden zijn geweest. Maar het is tenminste een representatief gebouw met allure, met een voortreffelijk-gevonden horizontale lijn, met de op-elkaar-gestapelde klasselokalen tot eenheden saamgesmeed en met een bekoorlijk bronsje in de ruime tuin: „het gezin”.

Gang

Architect Bakker heeft op zijn 39e jaar in Zaandam al zijn gang kunnen gaan als zelfstandig gemeente-architect en hij schiep achterelkaar scholen voor zijn gemeente, die tot in lengte van jaren de Nederlandse na-oorlogse architectuur eer zullen aandoen. Nu is hij 44 en hij heeft nóg de vrije hand, die hij met sierlijkheid gebruikt. In die tussentijd ontstond onder meer een meisjes-vakschool met een aantal gedurfde, gewaagde ideeën er in verwerkt. Het is een pracht van een gebouw geworden, dat op de blinde gevel wordt afgesloten door een metershoge plastiek van de beeldhouwer De Koning en dat trots is op zijn „Marijkezaal”, een aula van een aula, op een balkon met lichtkappen en op zoveel meer.

Verrassend

Dat deze architect en daarmee deze gemeente Zaandam nog altijd durft, wordt bewezen door een van de nieuwste projecten van de hand van architect Bakker: de 8 lokale openbare lagere school aan de Wibautstraat, die op een oor na gevild is.

Het gebouw is verrassend door zijn originaliteit: het werd ontworpen in de vorm van een enorme hoofdletter I, met op de beide „dwarsstukken” de lokaaleenheden en is de „dwarsbalk” een glazen hal, die tot aan de eerste verdieping reikt en buiten de trappen een aantal recreatieruimten rijk is.

Het grote gymnastieklokaal er achter zal nog eens moeten blijven wachten, want ook Zaandam kent de continudienst voor de beschikbare gymzalen, zoals elke gemeente die tot haar eigen schade en der overheid schande kent.

Sober

Nicolaes Maesstraat te Zaandam. Juliana van Stolbergschool school voor Lager Huishoud en Nijverheid Onderwijs met beeld: menselijke vervlakking van boven naar beneden. Beeld "Twee Meisjes" van beeldhouwer en ontwerper Paul Koning (1957) in beton.

Zaandam, Wibautstraat - De Albert Schweitzer school voor openbaar lager onderwijs

De O.L. Wilhelminaschool, eerder genoemd als een uitstekend voorbeeld van de frisse originaliteit, waarmee Zaandam scholen bouwt, is min of meer een handtekening van architect Bakker. Hij is gesteld op soberheid, een soberheid, die dan ook door deze „dubbele" lagere school overal voelbaar is, zonder zelfs maar de kans te krijgen in armoede te ontaarden. Het lessenaardak over alle lokalen wordt van achteren gesteund door een lichtkap, die extra-zon in de klassen brengt, de gymnastiekzaal en de verwarmingsschoorsteen vormen samen het harmonische „middelpunt" van het complex, dat op de „knik", dus daar waar drie klassen van de oost-west-richting in de noord-zuid ombuigen onderbroken wordt door een plantenhal — een geslaagde poging tot aanschouwelijke botanie. Wij hebben samen met het hoofd dit gebouw doorgewandeld. Hij was er enthousiast over. Als Velsen zich Zaandam als model heeft gekozen voor de nieuwe koers in de overheidsbouw op scholengebied, dan kan het zichzelf feliciteren en condoleren tegelijkertijd: de felicitatie voor de hopelijk nabije toekomst, de condoleance voor het recente verleden, dat de „nieuwe stad aan de zee" opscheepte met enige uitgesproken lelijke schoolgebouwen.

Wormerveer – Ruijsdaelkade architecten: G. Husslage en Z. Gulden

Beeldbank Gemeentearchief Zaanstad – Datering 1959

Datum foto: 29-04-2019

Streetview 2019

Tijdens de raadsvergadering van 27 oktober 1953 werd het schetsontwerp besproken voor de bouw van de achttien huizen aan de Ruijsdaelkade.

Zo waren er raadsleden die de architectuur meteen afkeurden terwijl weer anderen bijval toonden. "Gelukkig geen kazernebouw" werd zelfs over de tafel geroepen.

In 1955 verrezen aan de Ruijsdaelkade 18 lichtgekleurde huizen in een voor die tijd afwijkende stijl. Ze waren aardig om te zien, maar later bleek dat ze niet zonder mankementen waren.

Er is veel gekrakeel geweest voordat alle klachten waren opgelost. (uit boekje Wormerveer, Ton Neuhaus).

De overdracht door de bouwers aan de Woningbouwvereniging De Arbeid was op 14 juli 1955. Aanwezig H. Dik, waarnemend voorzitter van De Arbeid, architecten van de huizen G. Husslage en Z. Gulden, de heer Maarten Krom, nestor van de woningbouwvereniging, aannemer H. van der Zanden en de directeur van Gemeentewerken, de heer Tuinhof. (zie artikel krant de Typhoon 15 juli 1955).

Husslage, Ger

Koog aan de Zaan, 23 maart 1923 - Broek in Waterland, 29 december 1999

Architect HBO-BNA aanvankelijk te Amsterdam en sinds 1976 tot 1999 woonachtig in Broek in Waterland. Husslage behaalde in 1943 het diploma MTS afdeling bouwkunde in Amsterdam en in 1944 de diploma's betonconstructeur en staalconstructeur aan het eveneens in de hoofdstad gevestigde Hoger Technisch Instituut (HTI). In 1946 verkreeg hij de Nijverheidsakte N III bouwkunde in Den Haag, in 1951 en 1953 volgden de diploma's VBO en HBO aan de Academie van Bouwkunst te Amsterdam.

Hij werkte van 1946 tot 1948 bij het bureau van Bernard Bijvoet (1889-1979) en prof. Gerardus Hendricus Holt (1904-1988) en dat van G.W. Tuynman te Amsterdam, van 1948-1950 bij H.C.P. Nuyten in Den Haag. In 1950 volgde samenwerking met N.H. Andriessen te Haarlem; in hetzelfde jaar associeerde hij zich met het architectenbureau Z.D.J.W. Gulden en I. Blomhert te Amsterdam. Dit bureau, de opvolger van het bekende bureau van Gulden en Geldmaker uit de periode van de Amsterdamse School, kreeg na de Tweede Wereldoorlog een rol in de Wederopbouw, in het bijzonder bij het ontwerpen van woningcomplexen.

In 1955 bouwde hij de bekende 18 witgeschilderde woningen aan de Ruysdaelkade te Wormerveer, in de stijl van de nieuwe zakelijkheid. In de periode 1952-1997 trad Husslage op als zelfstandig architect. In deze periode was hij verantwoordelijk voor circa 200 projecten in de woningbouwsfeer. Een groot aantal van deze projecten zijn te situeren in Amsterdam en omgeving, in het bijzonder in Noord-Holland.

In de Zaanstreek, maar met name in Amsterdam, werden circa 7500 woningen gerealiseerd, in diverse categorieën, eengezinswoningen, etagewoningen, galerijwoningen en torenflats. Voor woningbouw vereniging De Arbeid te Wormerveer ontwierp hij woningen in de Kerkbuurt, de Zeeheldenbuurt en aan de Albert Meynsstraat.

Voor het bouwbureau Zaanse industrie ontwierp hij in hoog- en laagbouw 470 woningen in de wijk Poelenburg te Zaandam. Vervolgens kwamen in de wijken Poelenburg en Peldersveld voor de woningbouwvereniging Zaanse Volkshuisvesting 1025 woningen en de flats van de Kleurenbuurt ter hoogte van de Vermiljoenweg tot stand.

In verschillende gemeenten werden winkelcentra, buurt- en wijkvoorzieningen gerealiseerd, alsmede de torenflat voor de Humanistische Bejaardenstichting aan de Waranda te Beverwijk. In de gemeenten Ouderkerk en Enkhuizen bouwde hij bejaardentehuizen en in Amsterdam het Arie Kepplerhuis, een woongebouw voor werkende echtparen. Voorts renoveerde hij in den lande vele apotheken en restaureerde hij in Broek in Waterland een aantal houten panden.

De grootste opdracht in Amsterdam vormde het ontwerp voor het winkelcentrum van Osdorp aan het Osdorpplein in opdracht van L.J. Borst en Van der Meiden. Het ontwerp omvat winkels met etagewoningen. De winkels werden gebouwd voor Hema, De Gruyter, Vroom & Dreesmann, later Albert Heyn. Tot de opdracht behoorden ook een bioscoop, die niet tot uitvoering kwam, een café-restaurant, later ook een bankkantoor.

Naast zijn architectenpraktijk was Husslage ook vanaf 1978 docent bouwkunde aan het in 1939 opgerichte HTI te Amsterdam. Directeur van dat instituut was R. Jellema, auteur van het Leerboek ten dienste van het Hoger Technisch Onderwijs.

Bron: ZaanWiki

Winkels met bovenwoningen aan de Kerkstraat in Wormerveer. (Gemeentearchief Zaanstad)

3 mei 1955 werden de winkels officieel geopend door wethouder D. Grin, deze knipte een lint door en de zes winkelpanden waren geopend. Daarna kreeg voorzitter P. Koeman van Coöp. Woningbouwvereniging De Arbeid, uit handen van de 13-jarige Diny Elting een sleutel, waarmee hij de deur van de winkel, waarin haar vader en moeder hun groentenzaak zullen drijven, opende, vervolgens opende hij de vijf andere deuren ook.

Architect van de panden was G. Husslage en aannemingsbedrijf Chr. Stam bouwde de panden.

**Zaandam cluster woningen:
Frans Halsstraat, Hobbemastraat en Provincialeweg**

Provincialeweg 250 – Street View 2018

Provincialeweg 250 – Datum foto: 10 juli 2019

Frans Halsstraat 51– Street View 2018

Hobbemastraat 2 – Street View 2018

Hobbemastraat 4 – Street View 2018

Hobbemastraat 8 – Street View 2018

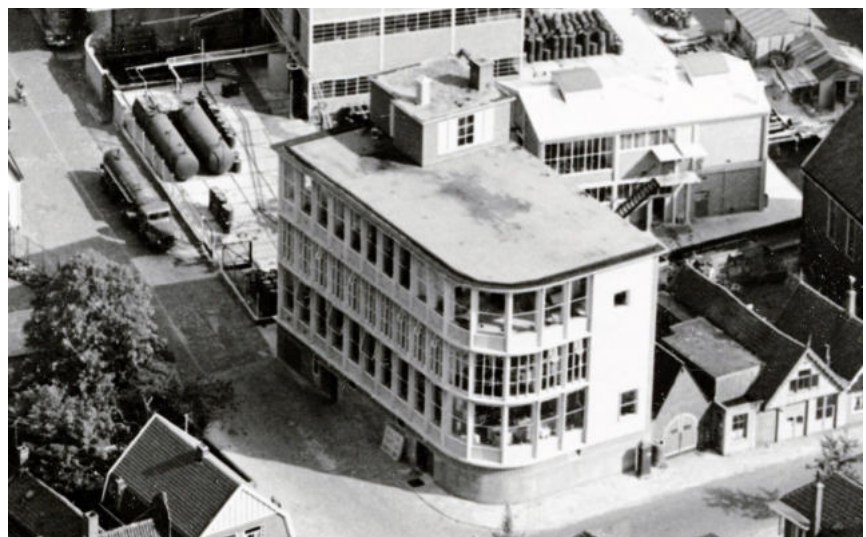
Duyvis laboratorium

Koog aan de Zaan. Legendijk. Nieuwe laboratorium van N.V. Oliefabrieken T. Duyvis Jz. Gezien in zuidoostelijke richting. In gebruik genomen in 1957.

Datering voorstelling: 1957 ; GAZ 22.18651

Vervaardiger: Jonkhart Fotografie

ZaanWiki: **Wim Zon**

Zaandam, 6 juli 1929 - Koog aan de Zaan, 27 april 1987

Willem Cornelis (Wim) Zon, Architect HBO-BNA en stedenbouwkundige SHO-BNS in Koog aan de Zaan en Amsterdam. Wim Zon bouwde in Koog aan de Zaan het laboratorium voor nv Oliefabrieken T. Duyvis Jz. aan de Schipperslaan en enkele woonhuizen aan de Museumlaan. In Zaandam werd een complex woonhuizen in Zaanse trant, met hout beklede gevels, gerealiseerd aan de Hogendijk, hoek Havenstraat.

In opdracht van Zaanse aannemers ontwierp hij voor de Zaanstreek licht geconstrueerde woningen in Westzaan, Krommenie en Zaandam aan De Weer en maisonnettes en flats in het Kogerveld.

Als stedenbouwkundige leidde hij in Amsterdam het bureau voor ruimtelijke ordening Zonpartners bv met ongeveer 50 medewerkers en nevenvestigingen in Amersfoort en Arnhem. Stedenbouwkundige plannen werden ontwikkeld en uitgevoerd voor ongeveer 20 gemeenten in Gelderland en Noord-Holland. Voor Amsterdam werd het bestemmingsplan Westelijke Grachtengordel gemaakt en voor de gemeente Hoorn het plan voor de wijk Kersenboogerd, dit in samenwerking met het bureau ir. F.J. Zandvoort.

Wim Zon was betrokken bij de zogenoemde welstandcommissies in verschillende gemeenten. Hij was vice-voorzitter van de Nationale Stichting De Nieuwe Kerk Amsterdam. Voorts was hij korte tijd raadslid voor D'66 in Zaandam en als zodanig lid van de Ontwikkelingsraad. Tot zijn overlijden nam hij als lid van de redactieraad deel aan de gedachten-ontwikkeling, die tot realisatie van de Encyclopedie van de Zaanstreek leidde.

BOHAN

**EEN EIGEN WONING
te ZAANDAM**

In nauwe samenwerking met het aannemersbedrijf M. de Wit N.V. te Zaandam wordt gedurende korte tijd de inschrijving opengesteld op een plan voor de bouw van

28 maisonnettes en 4 flats

zeer aantrekkelijk gelegen aan weerszijden van een groot winkelcentrum, temidden van een uitbreidingsplan van enkele honderden woningen aan het Kogerveld te Zaandam.

Indeling der 28 maisonnettes: 1e verdieping: ruime woonkamer met groot balkon, douche, keuken, hall, w.c. en trap naar bovenliggende etage, alwaar 3 slaapkamers zijn geprojecteerd met totaal 6 slaapplekken.

Indeling der 4 flats op begane grond: ruime woonkamer met balkon, douche, keuken, hall en 3 slaapkamers met totaal 6 slaapplekken.

Alle flats en maisonnettes hebben een bergruimte.

Architectuur van architect Wm. C. Zon te Zaandam
Vrije vestiging.

Prijs incl. alle bijkomende kosten ca. f 15.000,-.
Gedeeltelijke hypothecaire financiering na afbouw mogelijk.

Rijkspremie en eventuele toeslag.

Vraagt vrijblijvend inlichtingen onder vermelding van naam, adres, beroep, inkomen en beschikbaar bedrag eigen middelen bij de

BOHAN

BRIGITTENSTRAAT 17 - UTRECHT
Telefoon 030-19727-16757

Tevens inlichtingen verkrijgbaar bij: Aannemersbedrijf M. de Wit N.V., Zeemanstraat 24, Zaandam, telefoon 02900-64358.

De Telegraaf 31-12-1959

**herenhuizen
te
zaandam**

In het a.s. voorjaar wordt begonnen met de bouw van riante herenhuizen (arch. Wm. C. Zon), met voor- en achtertuin, in het uitbreidingsplan "Poelenburg" te Zaandam-Oost (in de onmiddellijke nabijheid van de Coentunnel), bevattende:

sousterrein: garage, berging, werk- of slaapkamer, hall, W.C., garderobe.

woonétage: hall met trapgang, woon/eetkamer met loggia, keuken.

1e étage: hall met lichtkap, 2 tweepersoons slaapkamers (waarvan 1 met loggia), 1 éénpersoonsslaapkamer, 1 ouderslaapkamer, alsmede badkamer met lichtkap en W.C.

KOOPSOM vanaf f 56.650,-

te bevragen bij: **MAKELAAR D. HAGEMAN**
Stationsstraat 55 - Zaandam - Tel. 02980-63806,
na 6 uur 64729.

Algemeen Handelsblad 24-12-1962

Duplex woningen aan de Kepplerstraat

Datum foto: 5 augustus 2019

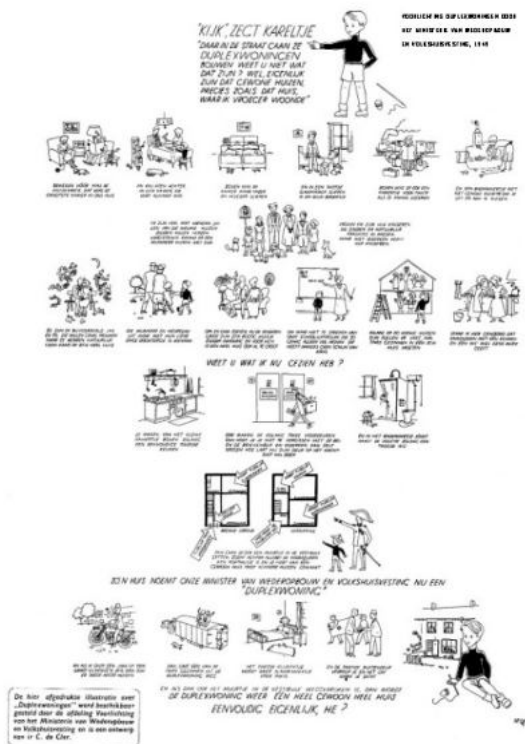

Street View mei 2019

Minister In 't Veld introduceerde begin 1949 een meerjarenplan voor de woningbouw. Het plan werd gekenmerkt door een gelijkmatige opvoering van de productie, totdat een zeker maximum was bereikt dat daarna gehandhaafd moest worden. Op die manier kon het bouwbedrijf een bijdrage leveren aan de stabilisatie van de conjuncturele ontwikkeling. In 't Veld ging er in zijn meerjarenplan van uit dat het woningtekort nog steeds 300 000 bedroeg,

omdat volgens hem de vermeerdering van de woningvoorraad in 1948 voldoende was geweest om de toename van de woningbehoefte te dekken. Een tweede veronderstelling was dat de woningbehoefte in de nabije toekomst met gemiddeld 40 000 per jaar zou toenemen, waarbij nog enige ruimte zou zijn voor het vervangen van kwalitatief slechte woningen. In 't Veld verwachtte in 1949 tenminste 35 000 woningen. Als dit aantal in de daarop volgende jaren telkens met 5 000 werd opgevoerd, zou in 1953 een produktie van 55 000 woningen worden bereikt en die produktie moest vervolgens worden vastgehouden.

Doorrekenend op de veronderstellingen van In 't Veld is de conclusie dat met dit programma pas in 1972 het woningtekort van 300 000 zou zijn ingehaald. In 't Veld zag echter een mogelijkheid om het tekort al in 1958 op te lossen. Voorwaarde was dan wel dat van de 465 000 woningen die volgens het meerjarenplan in de periode 1950-1958 moesten worden gebouwd, er 195 000 als duplexwoning zouden worden uitgevoerd. In een duplexwoning konden door speciale voorzieningen tijdelijk twee gezinnen worden gehuisvest. Op die manier konden in de genoemde periode 660 000 wooneenheden gerealiseerd worden. Dat werd voldoende geacht om het bestaande tekort weg te werken en de jaarlijkse toename van de woningbehoefte als resultante van huwelijk, sterfte en migratie op te vangen. De duplexwoning werd echter met weinig enthousiasme ontvangen. In 't Veld kwam daarom eind 1949 met een aangepast meerjarenplan waarin geen 195 000, maar slechts 72 000 duplexwoningen waren opgenomen. Met dit plan zou het woningtekort niet in 1958, maar in 1960 zijn opgelost. Dat dit maar twee jaar scheelde, kwam doordat In 't Veld uitging van een woningtekort van slechts 250 000 per 1 januari 1950. Bovendien veronderstelde hij dat de woningbehoefte in enkele jaren weer het vooroorlogse peil zou benaderen. De hoge huwelijkscijfers en de migratie uit Indonesië beschouwde hij als tijdelijke factoren, terwijl hij aan de andere kant rekende op een belangrijke stijging van het sterftcijfer. Een jaarlijkse produktie van 35 á 36 000 woningen achtte hij voldoende om de woningbehoefte op te vangen, waarbij tevens een bescheiden begin kon worden gemaakt met het vervangen van slechte woningen.

Voorlichting 1949 betreffende
Duplexwoningen

Bron: Een miljoen nieuwe woningen

Meerjarenplan van In 't Veld

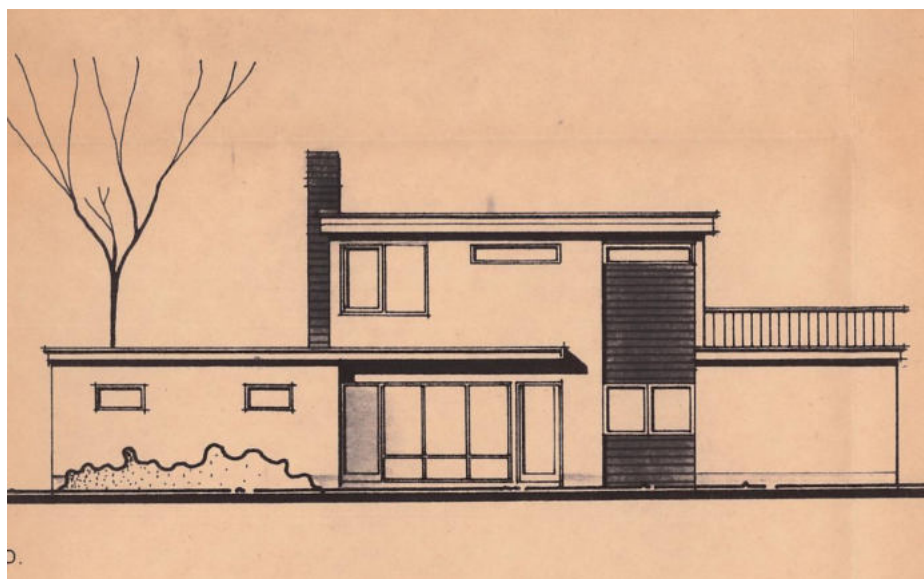
Jaar	Woningproduktie	Duplexwoningen	Totaal	Woningtekort
1950	40.000	10.000	50.000	290.000
1951	45.000	15.000	60.000	270.000
1952	50.000	20.000	70.000	240.000
1953	55.000	25.000	80.000	200.000
1954	55.000	25.000	80.000	160.000

1955	55.000	25.000	80.000	120.000
1956	55.000	25.000	80.000	80.000
1957	55.000	25.000	80.000	40.000
1958	55.000	25.000	80.000	-
	-----	-----	-----	
Totaal	465.000	195.000	660.000	

Omgeving rond de Kepplerstraat – Datering voorstelling: 18 augustus 1983

Joh. Vermeerkade 13, Wormerveer

ADVIES OVER BOUWPLANNEN

Gemeente: Wormerveer
Datum: 29 mei 1961

Aan de
NOORDHOLLANDSE WELSTANSCOMMISSIE
Kring Zaanstreek

Hierbij doen wij U 1 tekening in tweevoud toekomen van een bij ons ingediend plan tot bouw van een woonhuis met kantoor.

Aan de: Joh. Vermeerkade 13 te Wormerveer
Opdrachtgever: K. Zwolsman
Architect: J. Evers
Crabethstr. 50 – Gouda
Bouwkosten: f 40.000,-

STICHTING

NOORD HOLLANDSE WELSTANDSCOMMISSIE

COMMISSIE VOOR DE ZAA NSTREEK

BUREAU GEMEENTEWERKEN VAN ZAANDAM, DAM 2

Aan het gemeentebestuur van Wormerveer

Datum: 14-6-61

Betr.: woonhuis en kantoor a'd Joh. Vermeerkade

In principe kan de commissie instemmen met deze opzet.
Zij merkt evenwel op dat de zuidgevel(het woongedeelte)
grof ingedeeld is en meer afgestemd dient te worden op de noordgevel.
Het is niet duidelijk waarom diverse kozijnen verticaal gekoppeld zijn.
Voorts zijn de schoorsteen-bekleding met natuursteen en het
balkonhekje zeer modieus en daardoor onaanvaardbaar.

Voor de commissie,
p.o. ir. K.F.G. Spruit, secr.

Museumlaan 54 (en 3), Koog aan de Zaan

OA-0202 Bouwvergunningen
Koog aan de Zaan

918 - Bouwen woning, 02-08-1955
Koog aan de Zaan, Museumlaan 54

883 - Bouwen woonhuis met garage,
31-12-1958
Koog aan de Zaan, Museumlaan 3

Architect: Wim Zon
Zie voor meer informatie over deze architect
de beschrijving van het Duyvis laboratorium.

De St. Jozefkerk, een gesamtkunstwerk in het Kogerveld, aan de oevers van de Noorder Valdeursloot.

De Sint-Jozefkerk in Zaandam is een rooms-katholieke kerk in de wijk Kogerveld in Zaandam. De kerk is gelegen naast het station Zaandam Kogerveld. De kerk is in gebruik bij de parochie van Sint-Jozef in Zaandam.

De kerk werd in 1964 gebouwd door de architect Jan Strik. De kerk heeft een losstaande klokkentoren, die in de loop der jaren werd voorzien van een viertal luidklokken. De kerk is voorzien van een tweetal monumentale glas in loodramen, die zijn ontworpen door de glazenier Marius de Leeuw.

Ingang in oosten, aandachtswand in westen. Twee mooie moderne ramen, het ene links aan koorzijde, het andere in de rechter zijwand ter hoogte van koor, ontworpen door Marius de Leeuw. Moderne rij stenen kruiswegstaties in rechter zijwand.

De kerk (Veldbloemenweg 2) vormt samen met de pastorie (Veldbloemenweg 4) één complex. De kerk is thans nog steeds in gebruik bij de R.K. parochie van Sint Jozef.

Het raam naast het priesterkoor heeft alleen een decoratieve functie. Het ene raam is 4,5 bij 5,5 meter en het andere 6,5 bij 5 meter. Het kunstsmeedwerk, zoals het tabernakel, kruis en kandelaars, werden vervaardigd door fa. Thillart uit Rosmalen. Het orgel is een zes register orgel, gebouwd bij orgelfabriek firma Jos Vermeulen te Alkmaar.

Inspiratie:

De Notre Dame du Haut is een bedevaartkapel bij Ronchamp in de regio Bourgogne-Franche-Comté in Frankrijk. De huidige kapel is beroemd vanwege de bijzondere vormgeving door de Zwitsers-Franse architect Le Corbusier en werd voltooid in 1955.

Het interieur van de kapel ontvangt licht via kleine gebrandschilderde ramen die zijn verzonken in de dikke muren, als die van een oude kerk of een kasteel. De ramen zijn door Le Corbusier zelf ontworpen en gebrandschilderd. Tussen de muren en het dak loopt ook een strook glas, waardoorheen een heldere baan daglicht in de kapel valt en zo lijkt het alsof het dak los van de muren zweeft. Dit zou de beschrijving van de St. Jozefkerk kunnen zijn . . .

PEN/PWN Kantoor, Industrieweg Wormerveer

De Zaanse traditie verbeeld

Op 3 september 1982 ging de eerste paal de grond in aan de Provincialeweg, kosten 17 miljoen voor dit pand. Architect Maarten Min uit Bergen NH heeft een typisch Zaanse bouwstijl in zijn ontwerp tot uitdrukking gebracht. Het is niet echt luxueus, er is aan budget bewaking gedaan volgens een woordvoerder van de PEN. De PEN kwam van de Dubbelebuurt in Wormerveer en ging ca. 1984 verhuizen.

Zaanstreek

**Een gebouw voor
water en vuur**

*door Cornelis de Jong,
architect*

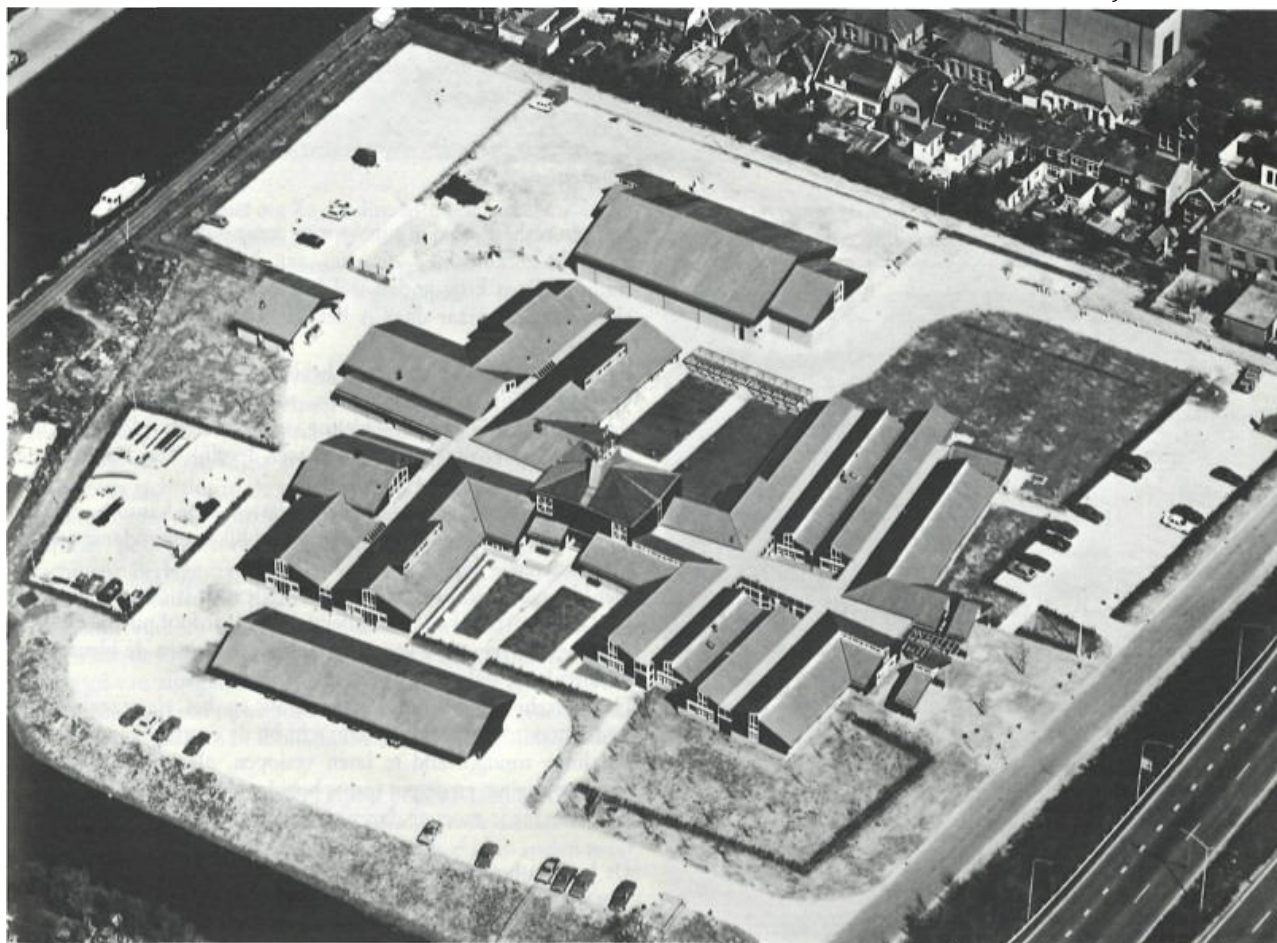
In Wormerveer, op een terrein waar voorheen de houthandel Rem gevestigd was, is een gebouwencomplex verrezen waarin twee provinciale diensten broederlijk, of zeker ook zusterlijk, gehuisvest zijn: het PEN en PWN.

Het complex, vanaf de snelweg gezien, valt op door een uitnodigende, frisse vriendelijkheid; een geslaagd motel of vacatieschool? Bij een wat rustiger benadering blijken er tekentafels en bureaus in het zicht te komen; misschien een onderkomen van een zeer democratisch gemeentebestuur? Met een in het midden geplaatste raadszaal? Associaties genoeg, vragen in overvloed bij dit nieuwe gebouw.

Langs het water lijkt één van de voormalige houtloodsen gereconstrueerd, waarin nu auto's geborgen worden. De vormen en ook de constructies van het Zaanse bouwen zijn duidelijk opnieuw gehanteerd, de traditionele kleuren ook.

Ir. Maarten Min, architect BNA mocht de gebouwen ontwerpen, na een selectie uit zes of zeven architectenbureaus, die allen hun visie op het kantorencomplex aan de gezamenlijke directies hadden voorgelegd.

Overzichtsfoto Bob Fleumer

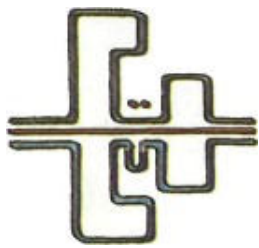

Een prentenboek voor ideeën

Maarten Min heeft in een boeiend prentenboek zijn gedachten over de opzet en vormgeving van het gebouwencomplex vastgelegd. Zijn benadering is zeer afwijkend van die van de doorsnee architect in Nederland. De meesten van ons hebben een functionalistische scholing met calvinistische grondslag. De vorm volgt uit de functie, en die vorm is dan meestal een emotionele rechthoekige doos, een eenvoudige doos voor de kantoren, een doos met hogere afmeting voor vrachtwagens en producten, een opgepoetste glimmende doos voor de directie enz. en/,, en dit alles met ordelijke, rechte gangetjes verbonden volgens het navolgende principe: tien dozen op elkaar vormen een flatgebouw, één doos op een erfje is een bungalow, grote dozen op hun kant zijn fabrieken. De rangschikking van de ruimtes ten opzichte van elkaar is het meest boeiende wat de functionalist overblijft. Nu zijn er in deze blokkendoos architectuur respectabele en interessante bouwwerken uitgevoerd maar architectuur bestaat niet bij gratie van de doos alleen.

Geschokte collega's

Het is voor aldus opgeleide en zo werkende architecten een haast aanstootgevende gebeurtenis om kennis te nemen van de werkwijze van Maarten Min, die daar overigens geen enkele moeite mee heeft. Op een bijeenkomst van leden van de BNA, kring Alkmaar, in het nieuwe PEN/PWN-kantoor gaf hij dit voorjaar een uiteenzetting. Op ontwapenende wijze vertelde hij dat voor de vormgeving van het gebouwencomplex hij de twee vignetten van PEN en PWN ruggelings tegen elkaar gelegd heeft. In het patroon dat daardoor ontstond zag hij omlijnningen van gebouwen en na vele vervlechtingen, deformaties en verschuivingen droomde hij daar zijn gebouw uit.

Fase I Vignetten PEN en PWN

Fase II Ontploffing en lekkage

Fase III Concretiseren in bouwdelen

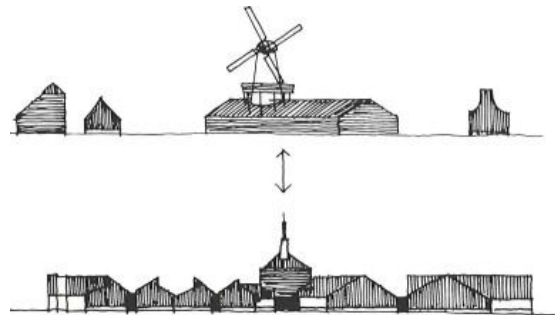

Fase IV Na de metamorfose

Denkend aan de ontmoeting van electra en water laat hij een soort explosie of kortsluiting ontstaan, spel tussen aantrekken en afstoten, dat ondertussen ook plaats vond tussen de twee personeelsgroepen van PEN en PWN, die zich moesten vinden in een nieuw samenwerkingsverband. Op het terrein van de ontmoeting, 'de lekkage en de ontploffing', functioneert de gezamenlijke kantine met vergaderruimten en pergola als bindmiddel.

Nieuwe techniek in Zaanse huid

Tevens is hier het hoogste punt van het gebouwencomplex, een zolderverdieping waarin de techniek van luchtbehandeling en verwarmingsapparatuur is ondergebracht. Min zegt daarvan: 'Zoals bij de Zaanse industriemolens het molenlijf zich boven de

Vroeger: Techniek:

Molen op een schuur. Zwartgeteerde boerderijen - groene huisjes - aan water

Nu: Techniek:

Elektriciteit en water - met element (black box) oprijzend boven de schuren

schuren verheft', en dan zijn we weer terug bij één van eisen gesteld door de gezamenlijke directies aan het gebouw; 'de Zaanse traditie'. Even krijg je dan wel het idee 'zo kan je alles wel aan elkaar breien' maar daar is het dan toch weer te serieus voor ontwikkeld.

De gebouwen van buiten gezien hebben door het materiaalgebruik, van grijze en rode dakpannen, roodstenen plint en houten, donkergekleurde gevelbeschieting, witte waterborden en windveren, witte kozijnen en lijsten, wel degelijk een Zaanse huid gekregen. De ligging van de technische dienstruimten en de kantoren zijn wel aan een functioneel schema getoetst en blijken als zodanig goed te functioneren.

Het kleurgebruik in de PEN en PWN-vleugels is dan wel verschillend maar toch niet zó verschillend dat je daardoor nu beter de weg door het labyrint zult weten te vinden; zo helpen de kleuren verschillen in de dakpannen ook niet oriënterend. Het verschil tussen het watergebouw en het electragebouw is ondermeer tot uitdrukking gebracht bij de centrale gang, door de pui links rondgolvend te laten verlopen, als symbool voor de waterbeweging, en de pui rechts hoekig, als beeld van een electrapijltje, maar je moet er dan wel op gewezen worden.

De kerk in het midden

Het totaalbeeld van het complex maakte, bij de eerste toetsing door de Welstandscommissie, de indruk van een soort klooster met een

kapel in het centrum, niet erg Zaans dus. Min zelf spreekt over het totaal wel als 'een dorpsplan met de kerk in het midden'; we zijn dan weer ver weg van de moderne nutsbedrijven; of heeft hier de techniek de plaats van de schepper ingenomen?

Het gewei van Berlage

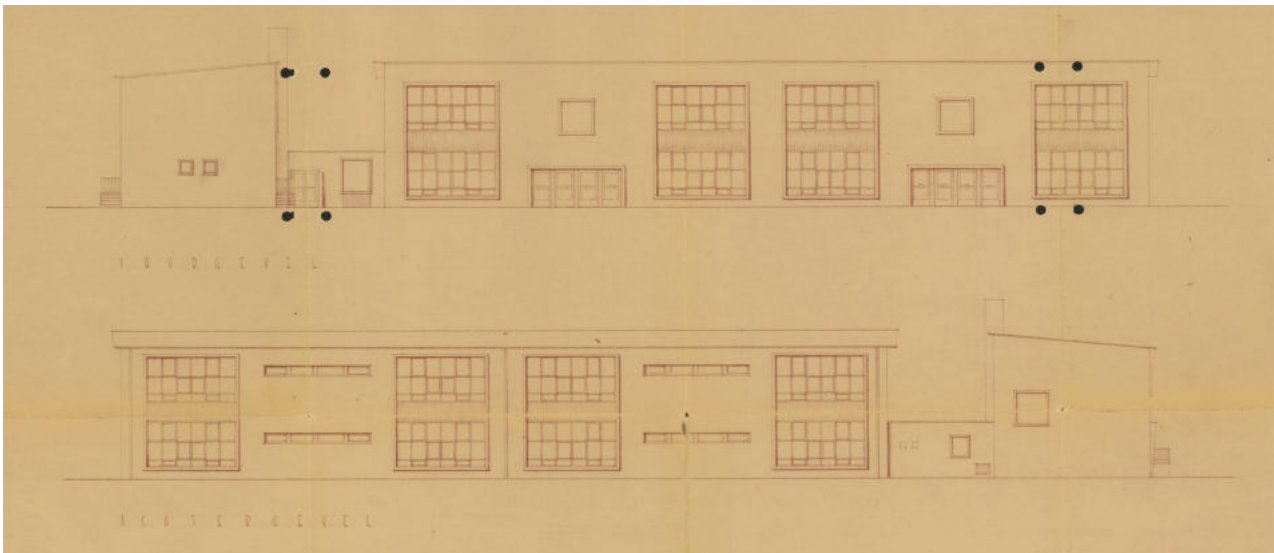
Symboliek in gebouwen te vertalen is niet ongebruikelijk. De kruisvormen van de middeleeuwse kerken zijn daar zeer gedetailleerd in ontwikkeld. Het Russische 'Pentagon' voor het rode leger is in de vorm van een Sovjet-ster gebouwd en onze eigen Berlage bouwde een jachtslot in de vorm van een hertengewei. Inspiratie te ontvangen bij het ontwerpen van een gebouw kan een zegen voor de architectuur zijn. Per periode zullen de onderwerpen verschillen. Berlage zag veel in eencellige wezentjes, zoals de amoebe en kristallen, het paste bij zijn opvatting van puur en zuiver materiaalgebruik en eenvoud. Een andere architect kan bij het bepalen van de kleur van een balzaal denken aan de blauwe schijn in de ogen van zijn geliefde, of bij de inrichting van een huis voor onbehuisden aan een ouwe schoen. Het is allemaal legitiem als de gebouwen er maar aan bruikbaarheid en menselijkheid door winnen.

Na een wat strenge, functionele periode in de architectuur, zijn we al weer enige tijd op zoek naar meer vormgevende elementen dan alleen het economisch nut. Daarin kan traditie een rol spelen maar die rol zal beperkt blijven en op zich zelf doodlopend zijn. Wat Maarten Min probeert in te brengen is een moedige poging, al laten al zijn ideeën zich niet makkelijk bouwkundig vertalen, het

opent een weg naar een wereld vol verrassingen. Het is te hopen dat hij daarvoor genoeg tijd neemt en ruimte krijgt.

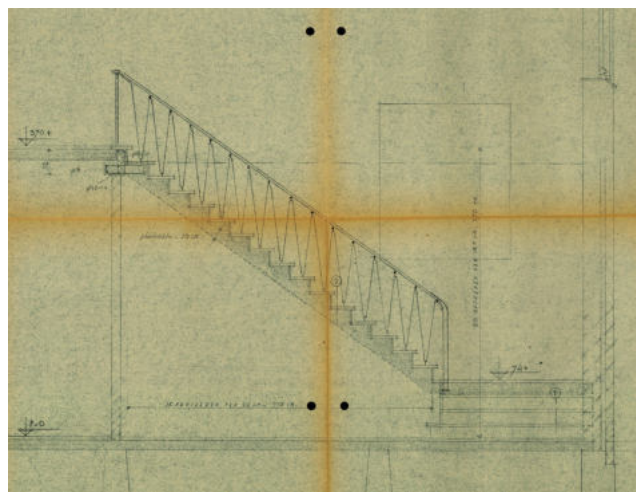
Wethouder Jan Blankenschool, Krommenie. Populierenlaan

OA-0205 Bouwvergunningen Krommenie
2334 Bouwen school voor lager onderwijs,
31-05-1955

Bouwen school voor lager onderwijs
Krommenie, Populierenlaan 46

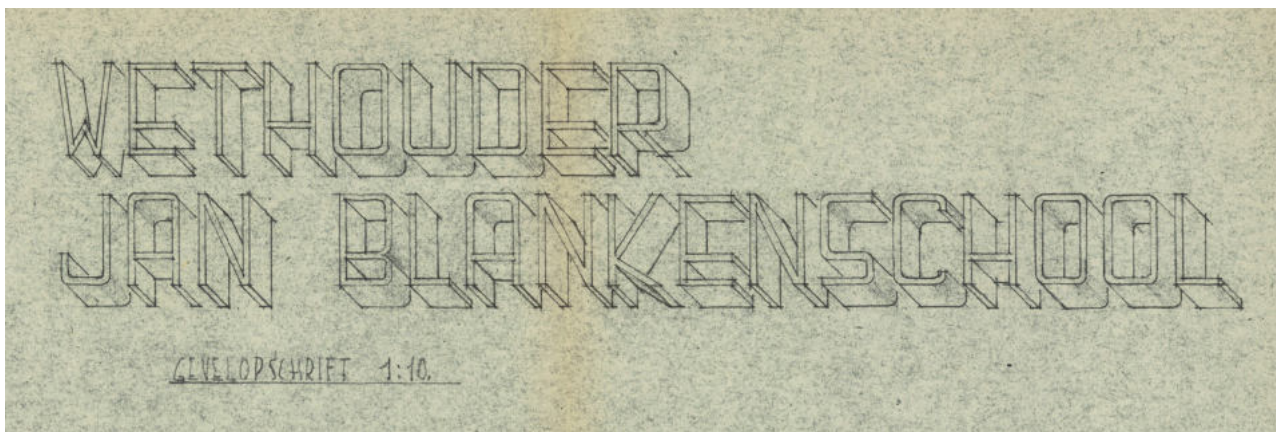
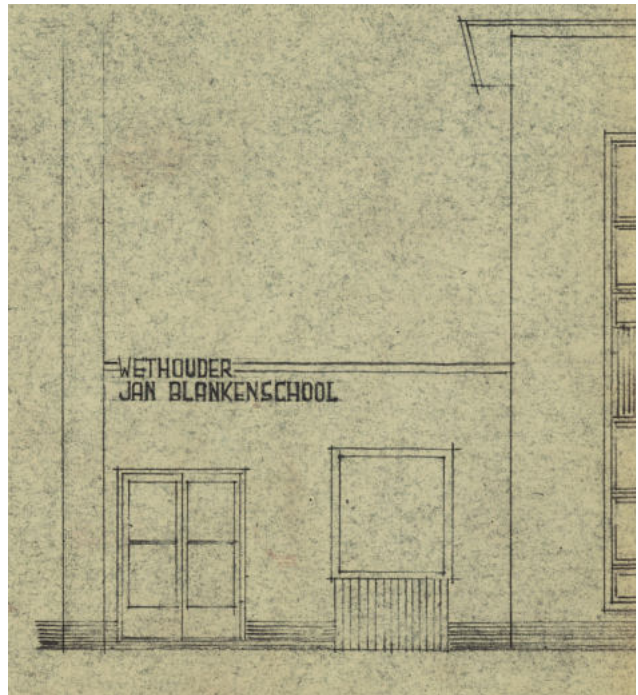
Architect:
H. Bunders, Architect B.N.A. Hilversum

Hendrik Bunders (Nijmegen, 30 september 1892 – Hilversum, 16 april 1965)

Bunders was gevestigd in Hilversum en heeft vooral gebouwen in Hilversum en omgeving, het Gooi, ontworpen en ook protestantse kerkgebouwen in andere delen van Nederland.

Tot zijn werken behoren een gebouw uit 1931 op de Lage Naarderweg 76-78 in Hilversum en het Servicestation uit 1950 aan de Larenseweg in Hilversum, beide op de gemeentelijke monumentenlijst geplaatst, en de Nieuw-Apostolische kerk uit 1931 aan de Johan Willem Frisostraat in Sneek.

Populierenlaan – Krommenie

Beatrixflat – Nieuwe Dam (Peperstraat), Zaandam

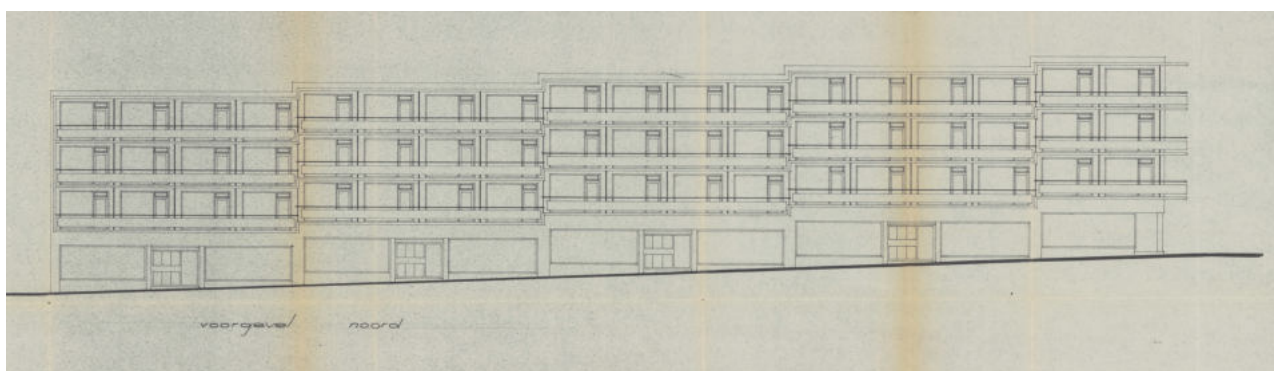
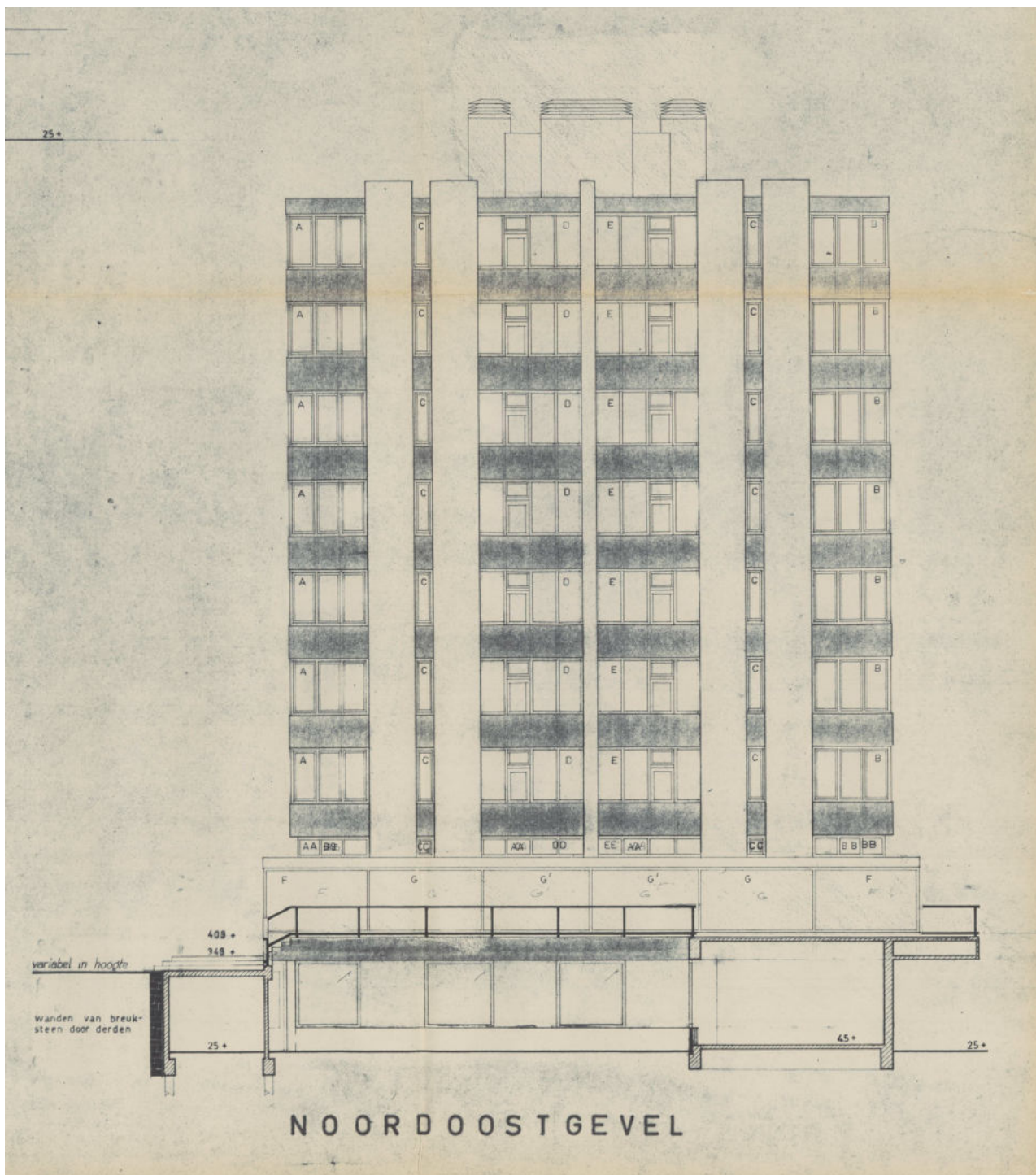
OA-0200 Bouwvergunningen Zaandam

14175 - Bouwen 82 flatwoningen en 17 winkels, 12-07-1962

ingevolge artikel 20 van de Wederopbouwwet

De bouwkosten worden begroot op f 2.329.500,-
Aanvraag bouwvergunning:
N.V. Coördinatiebouw te Hilversum

De Tweede Wereldoorlog had onvoorstelbare schade aangericht. De bijzondere omstandigheden maakten een voortvarende wederopbouw noodzakelijk, waarvoor de bestaande besluitvormingsstructuren minder geschikt werden geacht. Al op 7 mei 1945 werd een KB genomen (Stb. 1945, F67) waardoor allerlei bevoegdheden werden gecentraliseerd en bouwverordeningen buiten werking werden gezet. Tegen dit besluit ontstond steeds meer verzet en per 1 juli 1950 werd het vervangen door de **Wederopbouwwet**. Die wet bevatte in art. 20 een ruime mogelijkheid om af te wijken van bouwverordeningen en uitbreidingsplannen. Het was de bedoeling dat de wet maar drie jaar zou gelden, maar art. 20 Wv is tot 1 augustus 1970 geldend recht gebleven. Als ten gevolge van bijzondere tijdsomstandigheden niet kon worden voldaan aan eisen van de bouwverordening of een uitbreidingsplan en de belangen die door die regeling- en werden beschermd niet onevenredig zouden worden geschaad, dan kon bouwvergunning worden verleend. Zo'n afwijking zou voor ten hoogste 10 jaar geduld mogen worden; daarna zou de toestand weer in overeenstemming met de voorschriften gebracht moeten worden.

Zaandam Vinkenstraat Gezicht op de Westzijde. Rechts achterzijde winkelpanden Gedempte Gracht. Op de achtergrond de Beatrixflat aan de Peperstraat.
Datering voorstelling: 2002

Zaandam. Peperstraat.
Winkelcentrum Beatrixbrug, geopend op 26 november 1966. Links de Beatrixtoren.
Datering voorstelling: 1966

